

Aszály után – szélcsendben

TESZÖV-küldöttek tanácskozása

Három év summázására vállalkozott a Csongrád megyei mezőgazdasági szövetkezetek területi szövetsége, amikor az elnökség beszámolója alapján hozzászólásra kérte a küldötteket. A tegnapi tanácskozáson, amelyet Szegeden, a Tisza Szállóban tartottak – mégis inkább a gondok kerültek a terítékre. Oka nyilván mezőgazdaságunk mostani állapota, az örökké rettegett zord időjárás. Mint ismeretes, az évtized legszárazabb esztendejét éltek át a gazdálkodók tavaly, s ami a csüggedést egyáltalán nem oszlatja, hogy az eddigi új esztendő is minimális csapadékokhoz jutott. Ennek ellenére ugyanúgy kell a munkához látni, mintha a legszebb reményekkel kecsegtetne a ránk következő idősze.

(Ahogy mondani szokták: véreben kell, hogy legyen a gazdaembernek az örökös bizakodás, hiszen csak ez adhat megfelelő erőt az állandó küzdelemhez.) Természetesen az sincs kizárva, hogy történetesen holnapról beköszön a régóta várt esős-havas periódus, felejtődik a múlt és azok járnak jól, akiknek történelm volt az optimizmusuk. A csütörtöki összejövetelen a szükséges formálisok után (megnyitó, köszöntő), Molnár Lajos, a szövetség elnöke átadta a szót Haskó Pál titkárnak, aki a VI. ötéves terv eddigi eredményeit vázolta. Főleg a gabona- és a húsprogram alakulásának helyi sajátosságait ismertette. Kiderült, hogy a célkitűzések teljes mértékben nem valósulhattak meg. Okai között elsőnek a goromba időjárás említhető, de kedvezőtlenül hatottak más tényezők is. Így például a jelenlegi termelői árak nem ösztönöznek a kukoricatermelő terület növelésére. Nem mindig jutott időben a kívánt helyre se a műtrágya, se a szükséges vegyszer. Hiányoztak a bőven termő búzafajták a szövetkezetek magtáraiból. (Dr. Magassy Dániel, a Gabonakutató Intézet igazgatóhelyettese örömmel válaszolt az észrevételre, mert a nehéz esztendőket szorosabban fűzték a barátságot a nemesítők és a gazdálkodók között. Több sikeres együttműködést is bejelentett, amely segíti a gabonaprogram sikerét. Erre teljes jogú a remény, hiszen várhatóan megérkeznek az ígért új gének is a gabonatermesztéshez.)

A beszámoló említi, hogy szerencsére az állattenyésztők kedvét nem szegte az aszály. A tervidőszak három évében – a juhokat kivéve – gvaranodott az állomány. Most számolták a legtöbb sertést.

Az idei esztendő és a tervidőszak hátralévő fő feladata az elhanyagoltak szerinti az eddigi eredmények szinten tartása, és ahol lehetséges a termelés növelése. Elsősorban a jó minőségű munka segít a gazdaságokon a sokat emlegetett

tett ésszerű, hatékony gazdálkodás mellett. Lényeges, hogy az információk minél előbb jussanak el a kívánt helyre. Ennek kezdeti jelei már föllelhetők. Szerény ugyan a haladás, de a mai áldatlan állapotok között nem lebecsülendő, hogy 37 térszerte telexet szereltek, 17 közösségben CB-rádiót vettek, és néhány gazdaság crossbar telefonja révén bekapcsolódhatott a közvetlen hálózatba.

A közös cél elérése érdekében fogant hozzászólások közül hangsúlyt érdemel Bertus Pál TOT elnökségi tag észrevétele, aki többek között a kései központi intézkedéseket okolta az öntözés fellelhető hibái miatt. Sajnos, még most sem tudjuk hasznosra fogni a folyók vizét, holott nálunk sokkal rosszabb körülményekkel bíró országok megteszik ugyanezt. Sándor Tibor, a forráskúti Haladás Termelőszövetkezet elnöke a biztonságos zöldégetermesztés mellett kardoskodott. Mint mondták, meg gondolatlanul szólna csak a háztáji és kisegítő gazdaságokra alapozni a zöldégetermesztést, hiszen erre főleg a homokon, sok gazdaság és az állam is jelentős summát áldozott. Egyáltalán nem kisebbítve a kistermelés jelentőségét, föl hívta a tanácskoztók figyelmét arra, hogy egy-két esetleges, nem kívánatos árrendezéstől túl gyorsan háttal fordítanak a termelők a ráfizetéses zöldégetermesztésnek. Fölvetette az évről évre ismétlődő bő termésnek okán, hogy közös szövetkezeti tárolótelepet kellene építeni, s hogy az energiatakarékos világban csak az olcsó baromfifartásnak van jövője.

Kotogán Mihály, a szövetkezetek „kis bankja”, a kölcsönös támogatási alap felhasználásáról informálta a küldötteket részvevőit. Dr. Horváth Gyula, a Magyar Nemzeti Bank Csongrád megyei igazgatóságának vezetője a hitelfelvétel lehetőségeit ismertette. Mint említette, az előzetes jelzések szerint 27 termelőszövetkezet küzd pénzügyi gondokkal. Közülük többnek nincs is fedezete a veszteség rendezésére. Nehézségekkel indul az esztendő, mert csökkent a szövetkezetek betétállománya, és kevesebb a tartalékalapjuk.

Az idei gazdálkodáshoz is vehető fel hitel. Nem változtak a feltételek, s ez részben nem jelent jót, hiszen már a tavalyi sem volt kedvező a szövetkezeteknek. A pénzügyi képviselő az ütemes árbevétel és a telepítéseknek a közgazdasági ésszerűségeit ajánlotta a szövetkezetek figyelmébe.

Dr. Németh László, a TOT képviselőjében a szabályok és az aszály okozta országos kiesésekről beszélt.

Értékelő megjegyzéseket fogott a tanácskozáshoz Páti József, a megyei pártbizottság titkára. Hangsúlyozta, hogy a nyomásztó

gondok ellenére a jövőre kell gondolni. A bekövetkezett veszteségek ellenére az elmúlt esztendőt a derekas helytállás jellemezte. Ezt állapította meg a megyei pártbizottság is. A gond bizonyára nagyobb lett volna, ha az emberek nem a tudásuknak, szorgalmuknak megfelelően dolgoznak. Ismételte azt a többször fölvetett kérdést, hogy reálisak-e a VI. ötéves terv célkitűzései, s nyomban választ is adott, hogy az elmúlt évek eredményei bizonyítják, nem volt helytelen az induláskori elképzelés. A tavalyi perzselő aszálytól eltekintve jól mennek a dolgok. Az állomány magas száma stabilizálja a gazdálkodást, s ennek a mostani nehéz időkben látszik igazi hasznát. Fölvetette még Páti József, hogy a piac változtat az eddigi gyakorlaton, s komoly koncepciót igényel, hogyan alakuljon ezután a nagyüzemi zöldégetermesztés. Az öntözésről elmondta, hogy a jövőben szükséges megtalálni a továbblépés lehetőségeit. A dícsért hangján említette, hogy a megyei szövetkezetek energiagazdálkodását a jók közé sorolják az országos értékeléskor. Sajnálatos viszont, hogy a rendszerek, társulások munkája nem igazodik a mai követelményekhez. Mindtől függetlenül adottak a feltételek a VI. ötéves tervben megfogalmazott feladatok végrehajtásához.

Molnár Imre, a szőregi Tisza-Maros-Szög Tsz küldötte felhívta a figyelmet, hogy a ma szükséges lépéseket nem lehet holnap megtenni, s egy év csapását kettővel-hárommal se lehet mindig rendbehozni. A téssküldöttek tanácskozása – amelyen részt vett Szabó Jánosné, a megyei tanács elnökhelyettese is – a fölvetések összegzésével ért véget. M. T.

A járások megszűnésével

Pártszervek új helyzetben

A járások immár bekövetkezett megszűnésével jelentős lépést tettünk előre a közigazgatás tervezett korszerűsítésében. Elsősorban azt várjuk ettől, hogy tovább erősödjön a helyi tanácsok önállósága, az állampolgári ügyek intézéséért érzett felelőssége, valamint közvetlen kapcsolata a lakossággal. Ugyanakkor növekedni fog a megyei tanács testületeinek és a szakigazgatási szerveknek a helyi tanácsokat érintő irányítási és felügyeleti hatásköre. Ezen belül is alapvető feladatként jelentkezik a tervezési, gazdálkodási és ellenőrzési tevékenységek koordinálása, egyeztetése, valamint a helyi tanácsok tisztviselőivel kapcsolatos káderek- és személyzeti munka. Nem szükséges azonban, hogy a termelő, szolgáltató szervek működési területét a járások megszüntetése miatt módosítsák. A nem tanácsai állami szervek, a bíróság, az ügyészség, a rendőrség munkájában a járások megszüntetése különösebb változtatásokat nem von maga után. Eddig városi-járási szintű egységeik nagy többsége továbbra is a jelenlegi hatáskörrel és illetőségi területen fog működni azzal, hogy tevékenységük több körzetre is kiterjeszthető.

Sajátos, új helyzet alakul ki viszont a pártszervek hatáskörében, tevékenységében. A Központi Bizottság, a Politikai Bizottság 1983. július 26-i és október 25-i határozatainak megfelelően ugyanis a járások megszüntetésével az érintett pártszervek irányítását a városi pártbizottságok és a városi jogú nagyközségi pártbizottságok veszik át. Ennek megfelelően szűnnek meg a járási pártbizottságok. Az új pártbizottságok a jelenlegi városi,

illetve székhely nagyközségi pártbizottságokra épülnek, kooptálás útján kiegészülve a megszűnő járási pártbizottságok területileg odatarozó tagjaival. A járásokból kimaradó testületi tagokat általában helyes a nagyközségi és üzemi pártbizottságokba, illetve városi, városi jogú nagyközségi pártbizottságok munkabizottságaiba megválasztani. Az új pártvégrehajtóbizottságok tagjainak többségét a városi, illetve a székhely nagyközségi végrehajtó bizottságokból, valamint a megválasztásra javasolt új párt- és tanácsai tisztviselők közül kell megválasztani. Mindezeknek megfelelően a városi és a városi jogú nagyközségi pártbizottságok kiegészítik a fegyelmi bizottságokat és a pártbizottságok mellett működő munkabizottságokat a terület jellegének megfelelő összetételben.

A városi és a városi jogú nagyközségi pártbizottságok egységesen megkapják a párttagfelvételt megerősítő jogot, a párttagsági könyv kiállításának jogát.

A Központi Bizottság határozatának megfelelően a vonzáskörzetben levő pártszerv tevékenysége kiterjed a tényleges politikai, közigazgatási terület határáig. Az adott település választott párttestülete tehát területi illetékességgel a vonzáskörzetben levő pártszerveket is irányítja. A megszűnő járási pártbizottságok feladatait átvevő városi és városi jogú nagyközségi pártbizottságoknak munkarendjükben, munkamódszerükben, hatáskörükben alkalmazkodniuk kell az új helyzethez. A pártmunka eszközeivel segíteniük kell a közigazgatás korszerűsítését, a községi pártszervezetek és tanácsok nagyobb önállóságának, felelősségének érvényesítését, a helyes társadalmi munkamegosztás alakítását. Koordinálják a beruházás, területfejlesztés, lakossági ellátás, munkaerő-gazdálkodás, egészségügy, kulturális élet főbb területeit.

Sok szempontból kerülnek tehát új helyzet elé a pártszervek. A városi pártbizottságoknak ugyanis nincs közvetlen gyakorlatuk a községi munka segítségével. Több helyen a mezőgazdaság területén dolgozó pártszervezetek irányítása is új feladatot jelent. A volt járási-városi pártbizottságoknál sem csak névtáblacsere történik. Itt is új szint hoz a községi tanácsok politikai befolyásolása, mivel a járási tanács hivatalkák is megszűntek.

A helyi állami irányítás, illetve igazgatás korszerűsítése, tehát szükségképpen igényli a pártmunka tartalmának és formájának megújítását, a párt politikájának önállóbb, kezdeményezőbb helyi megvalósítását. A párt-hatáskörök rendezése különösen nagy figyelmet igényel. Biztosítani kell a hatáskörök olyan elrendezését, ami lehetővé teszi, hogy a káderek ügyében ott döntsenek, ahol munkájukat, magatartásukat jól ismerik. A községi pártbizottságok, illetve pártvezetőségek hatáskörébe kell utalni a helyi tanácsok pártirányítását és a tanácsai tisztviselőket.

A közigazgatási átszervezés minden megyében sokak megszokott életét, tevékeny-

ségét, munkáját érinti, módosítja, esetleg teljesen megváltoztatja. A káderek megfelelő rendezése a pártszervek, mind az állami és a társadalmi szervek részéről nagyfokú körültekintést igényel, hogy képességeiket, tapasztalataikat a politikai munka különböző területein továbbra is kifejthessék, hasznosíthassák. Elsősorban a nagyközségek, községek személyi állományát szükséges erősíteni és a körzetközpontokat felkészíteni a nagyobb feladatokra.

A pártszervek helyesen járnak el, ha mindezzel a munkával, az átszervezéssel egy időben értékelik a járási szerveknek és az ott dolgozóknak az elmúlt évtizedben betöltött pozitív szerepét, hangsúlyozzák, hogy a járások megszüntetését a társadalmi fejlődés tette szükségessé. Ráirányítják a figyelmet, hogy az átszervezés fontos lépcsője a szocialista demokrácia továbbfejlesztésének, a helyi önállóság, az öntevékenység, és a felelősség erősödésének, miközben a közigazgatás közeléből kerül a települések lakosságához, erősödjön a gazdasági egységek és a lakosság részvétele a helyi viszonyokat érintő kérdésekben és az állampolgárok ügyeiknek nagyobb részét lakóhelyükön tudják majd intézni. Helyes felhívni a figyelmet arra is, hogy a megszűnő apparátusokban dolgozók tapasztalataira és szak tudására továbbra is nagy szükség van a párt- és tanácsai munkában, a helyi társadalmi és tömegszervezetek tevékenységében.

A tömegszervezetek és tömegmozgalmak a közigazgatási átszervezéssel új szervezeti felépítésű kialakításakor a pártszervezetekhez hasonlóan járnak el, hogy a területeken is meglegyen az összhang. A KISZ- és az úttörő-szervezetek teljes egészében követik a párt szervezeti felépítését. A Hazafi-as Népfőrd már régebben megszüntette járási pártszervezeit, ezért szervezeti felépítésén nem szükséges változtatni. A körzetközpontok HNF-bizottságai az átszervezést követően közvetlen irányító szerepkör nélkül segítik a körzethez tartozó községek népfőrdbizottságainak a munkáját.

A közigazgatási átszervezés, a helyi párt-, állami és társadalmi irányítás továbbfejlesztése nem más, mint keresése azoknak az utaknak és módoknak, amelyek hatásosabbá tehetik mindennapi munkánkat, jövőnk érdekében is. Hiba lenne azonban úgy vélni, hogy az átszervezés időpontjával egyik napról a másikra minden megváltozik. Megvannak a feltételei annak, hogy a legfontosabb kérdésekben kapcsolódás nélkül 1984 közepéig befejezhessük a teendők végrehajtását. Addig a fő kérdések, a káderek ügyében rendezhetők, a legfontosabb jogszabályok elkészíthetők.

Folyamatos lépések sora az új közigazgatási irányítási rend, azaz fokról fokra kell létrejönnie a várteleményeknek, de létre kell jönniük, mert ez a változtatás értelme. Elvi alapunk van hozzá. A mindennapos aprómunka, a több évtizedes beidőzött gyakorlat sok buktatót rejtő átforgatása azonban rajtuk múlik, akikért és akik által a határozat valósággá lesz.

Dr. Arató András

Francz Gusztávné köszöntése

Képünkön dr. Székely Sándor és dr. Koncz János az ünnepelttel

— A sok gond és baj ellenére is elégedett vagyok tulajdonképpen. Könyvek között tölthettem életem legnagyobb részét — mondja.

Torontálvásárhelyen született 1909. január 11-én. Édesapja, Mátyás Mihály kőtelgyártó szakmunkás, a Textilmunkások Szakszervezetének elnöke volt. A család anyagi gondjai miatt már 11 éves korában dolgoznia kellett; paprikát hasított, cukorkagyárban, fadobozgyárban, majd a szegedi kenderfonóban vállalt munkát. 1927-ben könyvkötőtanuló lett a Szegedi Sajtó Vállalatnál. A felszabadulás után a Szegedi Nyomdában dolgozott. A SZOTE könyvtárának volt alkalmazottja, amikor nyugdíjba ment. A Könyvkötők Szakszer-

vezetése és az SZDP-be 1927-ben lépett be. A szakszervezetben hosszú ideig ellenőr, majd pénztáros. Választmányi tagja volt a szegedi Munkás Testdőlő Egyesületnek. Részt vállalt a választási agitációkból, plakátokat ragasztott, előfizetőket gyűjtött a Népszavára. Munkásságát több kitüntetéssel is elismerték. Megkapta a Felszabadulási Jubileumi Emlékérmét és a Szocialista Hazáért Érdemrendet is.

Özvegy Francz Gusztávné Mátyás Juliannát 75. születésnapja alkalmából tegnap, csütörtökön dr. Koncz János, a megyei pártbizottság titkára és dr. Székely Sándor, a szegedi városi pártbizottság titkára köszöntötte. Átadták neki a megyei pártbizottság emléklapját és a Lenin-plakettet.

Baromfitelepek Egyiptomba és Algériába

Egyiptomba és Algériába szállít baromfitelepeket az agárdi Agrokomplex. A Nílus országában — ahol már eredményesen működik egy, az agárdi szakemberek által felépített tojásgyár — két telepet építenek, összesen huszonnyolcmillió forint értékben. A tyúkfarmok elemeit már kiszállították, az összerendezéssel az idén végeznek, a munkát az Agrokomplex vezető szerelője irányítja. A telepekről együttesen évi 45 millió tojás kerül

ki. A technológia megfelel a trópusi klíma követelményeinek: a berendezéseket a győri Rába gyár készíti. Algériában tíz jércenevelő telepet építenek fel az Agrokomplex elemeiből. A farmok jövőre készülnek el. Az országban egy kétszáz nyúlanyára méretezett tenyésztőtelep is építenek. A telepek építését neves NSZK-beli, olasz és jugoszláv cégek ellenében versenytárgyaláson nyerte el az Agrokomplex.